

Міністерство освіти і науки України
Коломийський індустріально-педагогічний фаховий коледж

Обговорено та затверджено
на засіданні педагогічної ради
Коломийського індустріально-педагогічного фахового
коледжу
(протокол №5 від 30.06.2023р.)

Голова педагогічної ради
Микола ВІНТОНЯК

(введено в дію наказом директора коледжу №104 від 01.09.23р.)

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність та етику академічних
взаємовідносин**
в Коломийському індустріально-педагогічному
фаховому коледжі

м. Коломия

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Коломийському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі - Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти у Коломийському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі - Фаховий коледж), викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Правил внутрішнього трудового розпорядку, інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів Фахового коледжу.

1.3. Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Фахового коледжу (освітній, виховній), забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження академічних чеснот, запобігання порушення академічної доброчесності, забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу Фахового коледжу.

1.4. Положення закріплює правила етичної поведінки в освітній та виховній роботі, поширюється на всю академічну спільноту Фахового коледжу і є обов'язковим до виконання.

2. СИСТЕМА СПРИЯННЯ ДОТРИМАННЮ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН У КОЛОМИЙСЬКОМУ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

2.1. Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин (далі – академічної доброчесності) у Фаховому коледжі складається з наступних взаємопов'язаних між собою елементів:

1) **нормативна база**, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в освітній процес, заходи із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної

доброчесності.

2) органи та посадові особи, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітню діяльність Фахового коледжу: адміністрація Фахового коледжу та Педагогічна рада Фахового коледжу;

3) інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньої діяльності у Фаховому коледжі у питаннях академічної доброчесності і основними складовими якої є:

- сайт Фахового коледжу;
- інформаційні матеріали щодо попередження плагіату ;
- інформаційні матеріали щодо дотримання академічної доброчесності та корпоративної культури викладачами та студентами під час освітнього процесу;
- матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають фахову передвищу освіту (банери, роздаткові матеріали, стікери академічної доброчесності тощо);

4) інструменти впровадження принципів дотримання академічної доброчесності у освітню діяльність Фахового коледжу, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження педагогічних (науково-педагогічних) працівників та здобувачів фахової передвищої освіти адміністрацією, юристом;
- підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів»;
- скринька довіри для повідомлення фактів про порушення академічної доброчесності;

5) інструменти контролю додержання принципів дотримання академічної доброчесності в освітню діяльність Фахового коледжу, які передбачають:

- здійснення анкетування учасників освітнього процесу на предмет порушень академічної доброчесності;
- обов'язкову перевірку навчальних робіт (курсівих робіт (проектів), кваліфікаційних робіт тощо) на наявність ознак академічного плагіату.

3. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ, НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, ЇХ ДОТРИМАННЯ

3.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених Законом України “Про освіту” та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання,

викладання та провадження освітньої, наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

3.2. Академічна доброчесність у Фаховому коледжі базується на принципах верховенства права, законності, справедливості, демократизму, сумлінності, професіоналізму, толерантності, партнерства, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, взаємодопомоги, відповідальності.

3.3. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу полягає у дотриманні загальноприйнятих морально-етичних норм, правил поведінки, самостійному виконанні навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, а також:

- наданні достовірної інформації про результати особистої навчальної, наукової та творчої діяльності;
- об'єктивному і неупередженому оцінюванні результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти;
- дотриманні правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації Фахового коледжу загалом;
- дотриманні чинного законодавства України у сфері фахової передвищої освіти й інших норм законодавства України, збереженні національних і культурних традицій;
- принциповому реагуванні на порушення цього Положення;
- повазі учасників академічної спільноти та освітнього процесу, незалежно від віку, статі, громадянства, національності, віросповідання, здоров'я, соціального стану та інших ознак;
- збереженні, покращенні та раціональному використанні навчально-матеріальної бази Фахового коледжу;
- якісному виконанні своїх функціональних обов'язків;
- дотриманні вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- уникненні дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використанні в освітній або науковій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилання на них;
- уникненні фальсифікацій, фабрикуванні інформації та наукових результатів з їх використанням у роботі;
- недопущенні жодним чином хабарництва за надання будь-яких переваг в освітній або дослідницькій діяльності;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- здійсненні контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти;
- інформуванні здобувачів фахової передвищої освіти про типові

порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її вчинення.

4. ФОРМИ ПРОЯВІВ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

4.1. Форми академічної недоброчесності:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- надання здобувачам фахової передвищої освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
 - вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;
 - несанкціонована співпраця;
 - академічне шахрайство.

4.2. Визначення форм проявів академічної недоброчесності.

4.2.1. *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

4.2.2. *Самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

4.2.3. *Фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

4.2.4. *Фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

4.2.5. *Списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

4.2.6. *Обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

4.2.7. *Хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу

чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

4.2.8. *Необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти, їхніх творчих здобутків, а також компетентностей педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладів фахової передвищої освіти під час їх атестації або сертифікації.

4.2.9. *Несанкціонована співпраця* – надання здобувачам фахової передвищої освіти допомоги педагогічними (науково-педагогічними) працівниками, батьками або іншими особами, що не передбачена умовами виконання завдань.

4.2.10. *Академічне шахрайство* – використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення.

4.3. Перевірці на академічний плагіат підлягають навчальні роботи (курсіві роботи (проекти), кваліфікаційні роботи тощо) здобувачів фахової передвищої освіти. Організацію перевірки на академічний плагіат здійснюють голови циклових комісій.

5. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ (НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ) ПРАЦІВНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності у Фаховому коледжі здійснює директор Фахового коледжу.

5.2. Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньої діяльності покладається на здобувачів фахової передвищої освіти та педагогічних (науково-педагогічних) працівників Фахового коледжу.

5.3. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється передусім педагогічними (науково-педагогічними) працівниками Фахового коледжу. Факти порушення академічної доброчесності педагогічними (науково-педагогічними) працівниками Фахового коледжу можуть виявлятися усіма учасниками освітнього процесу.

5.4. За порушення академічної доброчесності педагогічні (науково-педагогічні) працівники закладів фахової передвищої освіти можуть притягатися до такої академічної відповідальності:

- відмова у присвоєнні, підтвердженні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення на строк від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних (науково-педагогічних) працівників, з акредитації освітньо-професійних програм, з інституційного аудиту закладів освіти, у журі учнівських і студентських олімпіад та інших змагань, у дорадчих і робочих органах, створюваних органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

- обмеження права на вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників;

- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного (науково-педагогічного) працівника;

- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти строком на п'ять років.

5.5. За порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти можуть притягатися до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повідомлення батькам, законним представникам;
- повторне проходження поточного, підсумкового та/або річного оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації та/або атестації здобувачів;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої, освітньо-професійної програми;
- позбавлення наданих закладом фахової передвищої освіти пільг з оплати навчання;
- позбавлення отриманих з порушенням академічної доброчесності призових місць на учнівських та студентських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;
- відрахування із закладу фахової передвищої освіти.

5.6. Рішення про академічну відповідальність педагогічних (науково-педагогічних) працівників приймає Педагогічна рада Фахового коледжу.

5.7. Рішення про академічну відповідальність здобувачів фахової передвищої освіти, передбачену пунктами 1-3 пункту 5.5 цього Положення, приймає педагогічний (науково-педагогічний) працівник, який виявив порушення. В інших випадках рішення приймається Педагогічною радою Фахового коледжу за погодженням з органами студентського самоврядування.

5.8. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти і педагогічні (науково-педагогічні) працівники можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів відповідальності залежно від рішення Педагогічної ради Фахового коледжу.

5.9. Застосування конкретного виду відповідальності за порушення

академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з Педагогічною радою Фахового коледжу або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію Фахового коледжу;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів фахової передвищої освіти) та здійснення освітньої діяльності (для педагогічних (науково-педагогічних) працівників);
- інших обставин вчинення порушення.

5.10. Особи, що перелічені у пунктах 5.2 і 5.3. цього Положення, у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності, подають клопотання про розгляд порушення до Педагогічної ради Фахового коледжу. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання. Клопотання може бути також подано від імені здобувача фахової передвищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача фахової передвищої освіти чи педагогічного (науково-педагогічного) працівника.

5.11. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Педагогічною радою Фахового коледжу складається з таких етапів: 1) інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності; 2) проведення службового розслідування; 3. підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду відповідальності.

5.12. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише директора Фахового коледжу та особи, що підозрюється у порушенні академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у порушенні академічної доброчесності, має право: ознайомитись із матеріалами, що розглядаються Педагогічною радою Фахового коледжу, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією стосовно розгляду факту порушення; за власною ініціативою чи запитом Педагогічної ради Фахового коледжу надавати письмові пояснення щодо суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання; бути присутньою на засіданні Педагогічної ради Фахового коледжу на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

5.13. Педагогічна рада Фахового коледжу розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації щодо суті порушення,

результатів службового розслідування та з урахуванням пункту 5.9 цього Положення.

6. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1 Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності у Фаховому коледжі використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення педагогічних (науково-педагогічних) працівників і здобувачів фахової передвищої освіти із цим Положенням;
- інформування педагогічних (науково-педагогічних) працівників й здобувачів фахової передвищої освіти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- контроль з боку голів циклових комісій, керівників навчальних робіт (курсівих робіт (проектів), кваліфікаційних робіт тощо), членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка навчальних робіт (курсівих робіт (проектів), кваліфікаційних робіт тощо) на предмет академічного плагіату.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Педагогічні (науково-педагогічні) працівники при прийомі на роботу повинні бути ознайомлені з цим Положенням одночасно з ознайомленням з Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

7.2. Здобувачі фахової передвищої освіти повинні бути ознайомлені з Положенням упродовж 20 днів із дня початку освітнього процесу у Фаховому коледжі.

7.3. Педагогічні (науково-педагогічні) працівники та здобувачі фахової передвищої освіти повинні знати і дотримуватися принципів і норм цього Положення. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

7.4. Відмова від підписання Декларації про академічну доброчесність не звільняє здобувача фахової передвищої освіти від академічної відповідальності, застосування заходів дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до нормативної бази Фахового коледжу та чинного законодавства України.